

РЕЦЕНЗИЯ
от Доц. Д-р Лилия Иванова Иванова дм,
Катедра Микробиология и вирусология, ФМ, МУ „Проф. Д-р П.
Стоянов“ – Варна.

Относно: Представени документи от гл. асистент д-р Цветелина Костадинова Попова, дм, за участие в конкурса за присъждане на академичната длъжност „ДОЦЕНТ“ за нуждите на УС – медицински лаборант, Медицински колеж, МУ - Варна, в област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.1 – медицина, специалност - вирусология. Конкурсът е обявен в ДВ бр. 36/27.04.2018 г. и единствен кандидат е д-р Цветелина Костадинова Попова.

Като член на Научното жури, определено с решение на АС (Протокол 36/18.06.2018 г.) и назначено със заповед на Ректора на МУ-Варна №.Р-109-388/26.06.2018 г. и след решение на Председателя на Научното жури и заповед на Ректора на МУ-Варна №.Р-109-478/20.07.2018 г., съм избрана да представя рецензия по процедура за заемане на академична длъжност „доцент“ към МУ - Варна, Медицински колеж, УС - Медицински лаборант, в област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт, Професионално направление 7.1 – Медицина, специалност Вирусология, обявен в ДВ бр 36/27.04.2018 г., с кандидат д-р Цветелина Костадинова Попова д.м.

Уважаеми членове на научното жури,

Кратки биографични данни:

Д-р Цветелина Костадинова Попова е родена на 18.03.1972 г. в гр. Тутракан. Завършила висше образование като магистър по медицина в МУ „Проф. Д-р Параклев Стоянов“ – Варна през 1996 г. През 2008 г. придобива специалност Вирусология, а през 2013 г., магистърска степен по здравен мениджъмент. От 1996 г. до 2007 г. работи в ХЕИ и РИОКОЗ – Добрич, последователно като ординатор в отдел Комунална хигиена и отдел Опазване на общественото здраве и като началник отдел Опазване на общественото здраве. От 2007 г. до 2013 г. работи в РЗИ – Варна, отдел Микробиология и вирусология като началник сектор и в последствие – началник отдел. От 2013 г. е избрана за асистент в МУ-Варна, Медицински колеж, УС „Медицински лаборант“, и от 2015 г. е главен асистент. До настоящия момент е ръководител УС. Успешно защитава дисертация за придобиване на ОНС „доктор“ по вирусология през 2018 г., на тема «Сероепидемиологични и лабораторно-диагностични проучвания върху разпространението и клиничната значимост на Epstein-Barr вирусната инфекция“ с научен ръководител – доц. Лилия Иванова, дм.

Участва в изпълнението на 3 проекта към Фонд „Нука“ на МУ-Варна, (2016, 2017 гг.) като в един от тях е главен изпълнител.

Представени материали:

В настоящия конкурс д-р Цветелина Костадинова Попова участва с общо 35 публикации, от тях 4 - свързани с дисертационния труд, 1 дисертационен труд, 5 равностойни на монографичен труд пълнотекстови публикации на английски език с общ IF 2.66 и SJR (SCOPUS) 1.81. От останалите пълнотекстови публикации 12 са на английски език в рецензирани научни издания, 3 от тях – под печат. В български периодични издания на български език са 7 пълнотекстови публикации, като една от тях е цитирана в списание *J of Medical Virology* (2018 г.). Останалите 6 пълнотекстови публикации са отпечатани в сборници от проведени симпозиуми и конференции. В 10 от общо 35 пълнотекстови публикации, д-р Костадинова е първи автор, в 3 – втори автор, в 22 – трети и последващ автор. Кандидатката има 23 участия в научни форуми, от които 7 са международни научни форуми. Регистрирани са 9 цитирания на представените статии.

Учебна дейност

Д-р Костадинова има впечатляваща учебна натовареност. Преподава в Медицински колеж на МУ-Варна, както и във ФМ, Катедра Микробиология и вирусология във всички специалности – медицина, дентална медицина, фармация. Учебната натовареност се движи от 362 часа и достига 728 часа в някои от учебните години. Води СИД по полово предаваеми инфекции. Стимулира студентско участие в научните форуми и има съобщения в съавторство със студенти.

Оценка на научно-изследователската дейност

Научно-изследователската дейност на д-р Костадинова обхваща широк кръг от проблеми. В дисертационния труд се третират изключително важни въпроси, занимаващи научната общност от години. Epstein-Barr вирусната инфекция е широко разпространена в цял свят, но реалното разпространение в региона с изследването на голям контингент и за продължителен период от време се прави за първи път в страната в последните години. Д-р Костадинова доказва бимодалния модел на заразяване, възрастово-свързаното начало на първичната инфекция. Дефинира особени модели на имунен отговор и приложени широка гама от лабораторни тестове за дефиниране на остра инфекция с вируса. Дефинира рисковите за реактивация на латентната инфекция групи и определи най-подходящите методи за доказване. За първи път в страната приложи Real time PCR за доказване на реактивация на инфекцията при пациенти под имуносупресия по повод основното заболяване, и при пациенти след трансплантиране. Състави алгоритъм за дефиниране статуса на Epstein-Barr вирусната инфекция.

Пълнотекстовите публикации са посветени на проблемите, свързани с предизвикателствата пред лабораторната диагностика, нейната достатъчност, прецизност и полезност за клиничната практика. В научно – изследователската тематика на авторката са включени проблеми при диагностиката на голям брой вирусни, някои бактериални инфекции, маркери в клиничната лабораторна диагностика и ефектите от приложението на антибактериални, антивирусни препарати и някои новосинтезирани вещества.

Голям дял заемат публикациите, свързани с епидемиологията на широк кръг инфекциозни заболявания – Хепатит А, Хепатит Е, Epstein-Barr вирусни инфекции и заболявания, цитомегаловирусна инфекция, сексуално-предаваеми инфекции, уринарни инфекции. Разпространението и клиничната значимост на тези инфекции е анализирано с голяма

задълбоченост и при отлично познаване на световните тенденции и литературните източници.

Публикациите, свързани с проблемите в организацията на лабораторната диагностика включват оценка на връзката на лабораторните специалисти и клиничните лекари в различните подразделения на медицинското обслужване, значението на териториалното разпределение на лабораторните звена и достъпа до тях за удовлетвореността на пациентите, нуждата от възможности за електронно-ориентирана лабораторна диагностика.

Д-р Костадинова показва много добри организационни качества, умее да създава екип и да работи в екип. Има изключително голям интерес към вирусологичната наука и практика, непрекъснато генерира идеи и подходи за тяхното реализиране. Анализирайки разностраницата научна продукция и високата учебна натовареност считам, че д-р Костадинова ще продължава да бъде добър преподавател, качествен вирусолог с афинитет към лабораторната работа и учен.

В заключение считам, че представените материали от научната продукция и учебната дейност на д-р Цветелина Костадинова Попова дм покриват и надхвърлят изискванията на ЗРАКРБ и на Правилника за заемане на акад. Должност „ДОЦЕНТ“, с препоръка за още по-активно участие в научно-изследователски проекти и разширяване на внедрителската и публикационна активности.

Поради изложеното по-горе, препоръчвам на почитаемите членове на Научното жури да гласуват положително за присъждане академияната длъжност „Доцент“ на д-р Цветелина Костадинова Попова дм, както и аз смяtam ще направя.

Варна, 14.09.2018 г.

РЕЦЕНЗЕНТ:
Доц. д-р Лилия Иванова Иванова дм